

Statenmededeling

Onderwerp

Verkenning buurtbatterij

Datum

15 april 2025

Documentnummer

GS: 6105362

PS: 6112775

Programma

Milieu en Energie

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

de bevindingen uit de verkenning buurtbatterij.

Aanleiding

Op 13 mei 2022 hebben uw Staten ons college per [motie M57-2022](#) verzocht:

- te onderzoeken of en hoe buurtbatterijen kunnen bijdragen aan de reductie van de energierekening voor huishoudens;
- te onderzoeken of en hoe buurtbatterijen een effectieve veilige bijdrage kunnen leveren aan de energietransitie en specifiek aan het oplossen van het tekort aan netcapaciteit en op basis van dit onderzoek aan uw Staten voor te leggen hoe daar gevolg aan kan worden gegeven.

Bevoegdheid

Het verkennen van de potentie van buurtbatterijen is uitvoering van het energiebeleid zoals vastgelegd in de Energieagenda 2019-2030. Daarmee is een onderzoek een bevoegdheid van ons college.

Rollen en belangen

Bij de uitvoering van een verkenning naar de potentie van buurtbatterijen is er sprake van een rol voor de provincie in beleid/uitvoering. Door inzicht te verkrijgen in de (on)mogelijkheden, kunnen we beleidsmatig buurtbatterijen stimuleren als mogelijke oplossing in de energietransitie.

Kernboodschap

1. *Op basis van uw motie hebben wij, in het kader van het programma Sociale Innovatie Energietransitie 2 (SIE2), samen met de gemeente Breda en Enexis een verkenning gedaan naar de mogelijkheden van buurtbatterijen.*

Wij hebben voor de uitvoering van uw motie bewust de koppeling gezocht met het programma SIE2, om zo niet alleen de mogelijkheden in beeld te brengen, maar tevens in beeld te brengen - als een buurtbatterij technisch en financieel mogelijk is - of dit kan rekenen op draagvlak. Het programma SIE2 bood tevens de mogelijkheid om in een echte casus met informatie van meerdere partijen de mogelijkheden in beeld te brengen.

Datum

15 april 2025

Documentnummer

GS : 6105362

PS : 6112775

2. *Een buurtbatterij lijkt een veelbelovende innovatie binnen de energietransitie, maar brengt diverse uitdagingen met zich mee, die op dit moment, brede inzetbaarheid beperken.*

In de verkenning, die met de hulp en ondersteuning van de reeds genoemde [partijen](#) is uitgevoerd, komen de volgende uitdagingen naar voren:

- Technische beperkingen: de hoeveelheid zonnestroom die in de zomer wordt opgewekt, overstijgt de opslagcapaciteit van buurtbatterijen. Daardoor kunnen ze slechts een beperkte bijdrage leveren aan een stabiele energievoorziening;
- Ruimtelijke inpasbaarheid: buurtbatterijen nemen relatief veel ruimte (bovengronds) in beslag, zeker in vergelijking met de verzwaring en uitbreiding van het elektriciteitsnet. Daarmee biedt verzwaring en uitbreiding van het elektriciteitsnet op langere termijn een efficiëntere en duurzamere oplossing;
- Financiële haalbaarheid: op dit moment is een buurtbatterij financieel alleen rendabel bij gunstige landelijke prijsprikkels. Deze prikkels zijn echter niet specifiek gericht op het oplossen van lokale netcongestie en kunnen in sommige gevallen zelfs (onbedoeld) bijdragen aan verdere verstoringen;
- Organisatorische complicaties: de exploitatie en het beheer van een buurtbatterij vallen buiten de wettelijke taken van netbeheerders. Indien energieleveranciers deze rol op zich nemen, kan dit leiden tot dubbele energiebelasting en daarmee een extra kostenpost voor gebruikers.

3. *Buurtbatterijen zijn op dit moment geen oplossing voor netcongestie. Batterijen achter de meter dragen bij aan het beperken van netcongestie, maar zijn op dit moment voor huishoudens te kostbaar om dit als een realistische optie te zien.*

Batterijen achter de meter, waarmee de gebruiker zelf elektriciteit opslaat voor later gebruik, lijkt minder uitdagingen te kennen. Uitdagingen als ruimtelijke inpasbaarheid en organisatorische complicaties spelen bij thuisbatterijen een minder grote rol. Tegelijkertijd blijven de uitdagingen genoemd onder technische beperkingen en financiële haalbaarheid ook bij batterijen achter de meter even groot en zijn wellicht zelfs nog groter. Deze uitdagingen blijken met een buurtbatterij eerder groter dan kleiner te worden.

4. *Naast uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnet biedt vooral energiemanagement onder het eigen dak perspectief op het beperken van*

belasting van de elektriciteitsinfrastructuur en heeft voor inwoners ook directe financiële voordelen.

Door te voorkomen dat elektriciteit onnodig wordt gebruikt en getransporteerd kunnen inwoners kosten besparen en bijdragen aan het verminderen van netcongestie. Zo kan worden ingezet op stimulering van inwoners om:

- Energie te besparen: energie die niet wordt verbruikt, hoeft niet te worden opgewekt en niet te worden getransporteerd;
- Optimaal gebruik van opgewekte energie: door gericht zonnepanelen te plaatsen en bij plaatsing te zorgen voor een zo goed mogelijk gespreide opwek over de gehele dag, worden pieken voorkomen en een gelijkmatiger energieaanbod gerealiseerd. Dit vermindert grote pieken van elektriciteit binnen de energieinfrastructuur;
- Het energieverbruik af te stemmen op beschikbaarheid: bijvoorbeeld door het gebruik van huishoudelijke apparaten of het laden van een elektrische auto op momenten dat er veel energie wordt opgewekt;
- Overtollige elektriciteit op te slaan: bijvoorbeeld door gebruik te maken van warmwaterboilers die met zonnestroom worden verwarmd (de blauwe accu).

5. Ons college onderzoekt de mogelijkheid om ten behoeve van het Provinciehuis en het N-gebouw over te gaan tot opwek en opslag van elektriciteit.

Wanneer de resultaten uit onderzoek zodanig zijn dat kan worden overgegaan tot de installatie van solarcarports in combinatie met een batterijopslag en een energiemanagementsysteem, kunnen we ook zelf ervaring opdoen met het gebruik van batterijopslag achter de meter. De ervaringen die wij hiermee opdoen kunnen wij delen met bedrijven en particulieren.

Consequenties

1. Wij beschouwen de motie: potentie buurtbatterij (M57-2022) met deze statenmededeling afgedaan.

Met het onderzoek en het delen van de resultaten beschouwen wij genoemde motie als afgedaan.

2. De markt voor batterijopslag is in beweging. De conclusie die wij nu moeten trekken, kan op een later moment achterhaald zijn. Wij blijven de mogelijkheden van opslag, het beperken van energiekosten door particulieren actief volgen.

De ontwikkelingen binnen het beleidsterrein Energie volgen elkaar snel op. Innovaties en marktintroductions van nieuwe innovaties maken dat conclusies van onderzoeken snel achterhaald kunnen zijn. Wij nemen actief deel aan de innovatiecoalitie batterij opslag, om zo de ontwikkeling van batterijopslag te stimuleren en te faciliteren. Ook volgen wij de

Datum

15 april 2025

Documentnummer

GS : 6105362

PS : 6112775

ontwikkelingen nauwgezet en zullen daar waar nodig en mogelijk ook stimuleren en faciliteren.

Datum

15 april 2025

Documentnummer

GS : 6105362

PS : 6112775

Europese en internationale zaken

Niet van toepassing

Communicatie

De conclusies uit de verkenning verspreiden wij via de kanalen van de provincie (o.a. Brabant.nl en X), van Energie Brabant (o.a. website en nieuwbrief) en van de Energiewerkplaats Brabant en de geëigende provinciale mediakanalen. Ook nodigen we partijen uit om met ons mee te blijven denken.

Vervolg

Zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn te melden over het gebruik van opslag, zullen wij uw Staten hierover informeren.

Bijlagen

-

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA